

Säkerhet och tillgänglighet vid val

Kommittén, 2020 års valutredning, har kommit med sitt slutbetänkande som behandlar områdena säkerhet och tillgänglighet vid val. Gällivare kommun har utsetts till remissinstans.

Yttrandet har behandlats och antagits av valnämnden i sammanträde 2022-03-23.

Samordningsansvar för säkerhet

Kommittén föreslår att den centrala valmyndigheten får ett övergripande ansvar för säkerhetsfrågorna när det gäller valadministrationen, både när det gäller den fysiska säkerheten samt valsystemets infrastruktur och informationshantering. Kommittén gör vidare bedömningen att samordningen kan hanteras inom ramen för råd och rekommendationer.

Gällivare kommun delar kommitténs uppfattning om att den centrala valmyndigheten ska ha ett övergripande ansvar för säkerhetsfrågorna. Gällivare kommun påtalar vikten av att uppdraget blir av rådgivande- och stödjande karaktär där valmyndigheten kan avgöra vad som ska ingå i säkerhetsarbetet kan ingå men där respektive kommun avgör vilka åtgärder och vilken nivå på skydd som antages utifrån de lokala förutsättningarna.

Gemensamt system för incidentrapportering

Kommittén föreslår att valnämnderna, länsstyrelserna och utlandsmyndigheterna skyndsamt ska rapportera incidenter som påverkar, eller kan riskera att påverka, genomförande av val. Kommittén förslår vidare att rutinen för rapportering även ska vara öppen för allmänhetens klagomål, synpunkter och förbättringsförslag.

Gällivare kommun är av uppfattningen att ett gemensamt system för incidentrapportering från ansvariga myndigheter till den centrala valmyndigheten är positiv. Kommunen ställer sig dock tveksam till att samma system skulle vara öppen för väljares inrapportering då det är viktigt att klagomål och förbättringsförslag i första hand styrs till den myndighet som ansvarar på plats. Frågan är om inte klagomål och förbättringsförslag behöver särskiljas från egentliga incidenter.

Postadress

Gällivare kommun
982 81 GÄLLIVARE

Telefon

www.gellivare.se
0970-8180 00

Telefax

0970-144 51

Bankgiro

754-1576

Hemsida

E-post: post@gallivare.se

Tillgängliga lokaler, information och uppgifter om tillgänglighetsstatus

Kommittén trycker på vikten av att lokaler för röstmottagning är tillgängliga och av utredningen framgår att: "Kommunerna ska göra sitt yttersta för att varje lokal är så tillgänglig som möjligt och anpassa denna utifrån om principen om universell utformning."

Gällivare kommun ser det viktigt att påtala de svårigheter som finns i arbetet med att ta fram lämpliga lokaler för röstmottagning. Det är inte alltid som det finns lokaler som kommunerna själva förfogar över och kan besluta om anpassningsåtgärder för. Sammantaget är det viktigt att det, via de totala åtgärderna, skapas en tillgänglighet till att kunna rösta, även om det ibland inte går att få samtliga lokaler anpassade fullt ut. Gällivare kommun delar dock kommitténs förslag om att valmyndigheten får ett uppdrag att ta fram och upprätthålla en vägledning med samlade regler och rekommendationer för tillgänglighet vid val.

Gällivare kommun delar kommitténs uppfattning om att kommunerna till Valmyndigheten ska lämna uppgifter om röstmottagningsställets tillgänglighetsstatus samt om och när väljare kan begära ambulerande röstmottagare.

Väljare med synnedsättning

Kommittén föreslår att kommunerna ska kunna erbjuda förstoringshjälpmedel och belysningsförstärkning på alla röstmottagningsställen, samt att väljare ska kunna tillföra valsedelns punktskrift. Gällivare kommun delar uppfattningen om att det är bra med tillgång till förstoringshjälpmedel och belysningsförstärkning dock är frågan om tillförande av punktskrift på valsedel skulle kunna röja valhemligheten.

Utlandssvenskar och inskrivning i röstlängden

Ett förslag om att utlandssvenskar som fallit ur röstlängden ska kunna förtidsrösta i Sverige och att den angivna förtidsrösten ska utgöra en anmälan om att återupptas i röstlängden läggs av kommittén. Vidare att respektive valnämnd erhåller en möjlighet att skriva in väljaren i röstlängden.

Gällivare kommun delar utredningens uppfattning om att brevröstning är ett osäkert alternativ där det kan vara svårt att klarlägga om röstfusket skett. Ett alternativ med röstning i förtidsröstningslokal i Sverige är ett bättre alternativ där en röstmottagare får möjlighet att kontrollera identiteten på väljaren samtidigt som ett säkerställande att rösten gjorts i ordning på korrekt sätt kan ske. Frågan är dock om den centrala valmyndigheten ändå bör behålla ansvaret över att besluta om tillägget i röstlängden.

Kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar

Gällivare kommun delar uppfattningen med kommittén när det gäller den ekonomiska kompensation som utgår till respektive kommun med anledning av de föreslagna författningsförslagen förutom i nedan angivna delar.

Kompensation för förstöringshjälpmedel och belysningsförstärkning på alla röstmottagningsställen

Gällivare kommun vill påtala att kravet på att ha valsedelsavskärmning på ett ställe och valskärmar där väljaren färdigställer sin röst på ett annat ställe ger ett behov av större tillgång till dessa hjälpmedel varför bedömningen åtminstone borde vara att medel till två stycken förstöringsglas och två stycken belysningsförstärkare per röstnings- och vallokal tillförs kommunerna.

Kompensation till kommunerna för borttagning av möjligheten att rösta med lantbrevbärare och ett ökat ansvar för kommunerna att tillhandahålla ambulerande röstmottagning

Kommitténs förslag är att varje kommun kompenseras med kostnaden för två halvtidstjänster under tre veckor.

Gällivare kommun ser förslaget om kompensation som positiv. Dock bör det även ingå en ersättning för den merkostnad som uppstår utifrån de resekostnader som uppstår. Stora glesbygdskommuner kan ha avlagset boende väljare som kan välja att förtidsrösta med ambulerande röstmottagning där en resa tur och retur till en specifik plats kan uppgå till närmare 40 mil. Ofta kan en annan kommuns centralort finnas närmare än den ansvariga kommunens varför en möjlighet att begära ambulerande röstmottagare från angränsande kommun borde vara ett möjligt alternativ.

För Valnämnden i Gällivare kommun

Roland Nirlén
Ordförande

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Roland Nirlén
IDENTIFIKATIONSTYP:	SMS (+46705211835)
IDENTIFIKATIONS-ID:	48c4d11e15ba460cab4f91149e6af556
DATUM & TID:	2022-03-24 13:02:57 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-03-24 13:03:02 +01:00
Ref: 1314194
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)